

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska kadja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnice: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOUENEC

Izhaja vsak dan s izjemo ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redakcija, Administracija: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Il Bolletino No 717: Pattuglie avversarie respinte Un reparto nemico catturato 5 velivoli inglesi abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica: In Cirenaica alcune grosse pattuglie avversarie sono state respinte da elementi corazzati avanzati, altre dal nutrito fuoco delle artiglierie. Un reparto nemico, al comando di un ufficiale, è stato catturato a sud-est di El Mechili. Batterie contraeree di nostre grandi unità hanno abbattuto due velivoli inglesi. Automezzi nemici sono stati efficacemente mitragliati da aerei in ricognizione nella zona desertica. In combattimenti svoltisi nel cielo di Malta la caccia tedesca ha distrutto quattro Spitfire, un altro apparecchio del tipo Bristol, impegnato in aspro duello da un ricognitore della R. Marina, precipitava in mare ad oriente dell'isola. Un nostro aeroplano è andato perduto.

Vojno poročilo št. 717: Sovražne oglednice odbite Sovražni oddelek ujet — 5 angleških letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja: V Cirenaiki so nekaj velikih sovražnih oglednic odbili sprednji oklepni oddelki, druge pa živahen topniški ogenj. Jugovzhodno od Mekilija je bil zajet sovražni oddelek, ki mu je poveljeval neki častnik. Protiletalske baterije naših velikih enot so sestrelile dve angleški letali. V puščavskem predelu so ogledniška letala uspešno obstreljevala sovražna avtomobilska vozila. V bojih, ki so se razvili nad Malto, so nemški lovci sestrelili štiri Spitfire, neko drugo letalo tipa Bristol Blenheim, ki je bilo zapleteno v srditi dvoboj z ogledniškim letalom Kr. Mornarice, pa je padlo v morje vzhodno od otoka. Ena naša letala je bilo izgubljeno.

Prvi napad na indijska mesta

Japonska letala so prvič bombardirala indijska mesta — V Birmi so boji tik ob indijski meji — Japonski uspehi na Kitajskem

Tokio, 19. maja. AS. Japonsko letalstvo je izvedlo večeraj prvi napad na indijski mesti Bahadurpur in Silhar, ki ležita ob železniški progi, katera veže Chitlagong in Kalkuto s Sadyo (zgornji Assam). Železniške naprave in postaje so bile uničene.

Tokio, 19. maja. AS. Posebni dopisnik lista »Asahic« poroča z bojišča v Birmi, da se ostanki premaganih Angležev in Kitajcev umikajo in plenijo po vaseh. Japonci so jim trdo za petami. 400 kitajskih vojakov, ki so pripadali raznim čungkingim divizijam, je bilo ujetih ob reki Sun, 400 nadaljnjih, ki so pripadali 5. kitajski armadi, pa je bilo zajetih na bojišču pri Dhamu.

Tokio, 19. maja. AS. Jasna japonska zmaga pri Kalevi, ležeči le nekaj kilometrov od indijske meje, dokazuje, da so japonske čete že pripravljene za pohod v Indijo. Medtem se nadaljuje čiščenje v severni Birmi, poleg tega pa so Japonci tudi na bojišču pri Kalevi začeli uničevati preostanke angleške vojske, s čimer bo zaključeno japonsko napredovanje ob reki Iravadi. Čudno je, da imajo Angleži zelo malo človeških izgub, izgubili pa so zelo mnogo orožja, kar jasno kaže, kako globoko je padel bojni duh angleških čet.

Lisbona, 19. maja. AS. Angleški general Alexander, ki je bil tepen v Birmaciji, je po obisku na bojišču, ki se nahajajo zdaj nekaj milj daleč od kraja Bimafut v Asamu, je takole povzel zadnje angleško upanje glede japonskega vpadu v Indijo: »Imamo pet mesecev časa, da se Indija pripravi za obrambo in pasatni vetrovi

Novi poveljnik angleškega sredozemskega ladjevja

Rim, 19. maja. AS. Neko Reuterjevo poročilo javlja, da je bil admiral Cunningham, poveljnik angleških pomorskih sil v Sredozemlju, odstavljen ter poslan v Združene države kot član zavezniškega vojnega sveta. Na njegovo mesto v Sredozemlju je bil imenovan admiral Henry Harwood, ki je že prispeval v Aleksandrijo. Tako se je končala kariera tega angleškega admirala, ki mu je zaupala Churchillova vlada nalogo, pridržati angleški pomorski zgodovini novi Trafalgar ali vsaj novi Abukir, ki pa obratno ni mogel niti zavarovati zvez med Gibraltarjem in Malto in ne preprečiti prevozov med Sicilijo in Libijo. Cunningham je moral zapustiti Sredozemlje, ki ga je popolnoma prevladala italijanska mornarica.

Rim, 19. maja. AS. V poslovilni poslanici angleškemu sredozemskemu brodograditelju admiralu Cunninghamu, ki ga je Churchill odstavil, odkrito priznal, da je Anglija izgubila oblast nad tem morjem. Ugotovil je, da Anglija trenutno nima dovolj pomorskih vojnih sil za oblast na Sredozemlju ter je izrazil upanje, da bo že prišel dan, ko bo Anglija znova zmogla nadzirati to pomorsko pot.

Mohamedanci prihajajo v Turčijo

Ankara, 19. maja. AS. Ministrski svet je dovolil 1689 mohamedanskim beguncem in političnim priganecem vstop ter bivanje v Turčiji.

Važne Mussolinijeve izjave

Na seji vrhovnega vodstva Fašistovske stranke je Duce orisal pomen novega posojila, uspeh zbiranja volne ter manifestacij na Sardiniji

Rim, 19. maja. AS. V Beneški palači se je pod Ducejevim predsedstvom sešlo državno vodstvo fašistovske stranke. Navzoči so bili vsi člani. Preden se je seja začela, je Duce dal naslednje izjave:

»Trije dogodki so zadnje čase dokazali, kakšno je duševno razpoloženje italijanskega ljudstva ob koncu drugega leta vojne.

Prvi dogodek je uspeh posojila, ki je brez posebnih propagandnih prizadevanj za štiri milijarde lir presešlo celotni znesek poprejšnjega posojila. Italijanski vlagatelj je na najotipljivejši način potrdil svojo vero v državni denar in finance ter v zmagovalni izid vojne.

Z moralnega stališča je bilo še pomembnejše darovanje volne, darovanje, ki ga je zaradi njegove

ve vesoljnosti in spontanosti ter zaradi njegovih praktičnih uspehov treba smatrati kot nekaj slovesen plebiscit ter kot dokaz ponosne ljubezni do naših oboroženih sil. Dan 15. maja, ko se je končalo nabiranje volne, je treba postaviti ob bok 18. decembru 1935, dnevu pristanov. Kakor so pristani, podarjeni sredi obleganja Zveze narodov, služili naslednje poletje za plačilo petnajstih milijonov stotov tujega žita, ki smo ga zaradi pomanjkanja domačega uvozili, tako bo volna, ki je bila podarjena danes, pomagala varovati naše vojake vseh vrst pred hudo zimno. Ti vojaki bodo zaradi tega imeli novo pobudo, da tolčejo sovražnika in da tako dosežejo zmago.

Končno sem pa med svojim potovanjem po Sardiniji mogel po sedmih letih odsotnosti ugotovi

ti, da je na vseh področjih bil dosežen znaten napredek, da pa je treba še veliko storiti, da bo to treba storiti med vojno in po njej. S političnega stališča se je po mestih in po vaseh v posameznih manifestacijah še enkrat pokazala visoka moralna trdnost ponosnega bojovniškega plemena kakor je sardinsko, brezpogojna vera v zmago ter popolna privrženost ustanovam fašizma.

Tajnik fašistovske stranke je potem bral svoje poročilo, sestavljeno po podatkih posameznih zveznih tajnikov. Po poročilu se je oglašil k besedi Duce, govorila sta pa še ministra Bottai in Ricci.

Seja, ki je trajala dve uri, se bo nadaljevala v petek ob 17.

Bitka pri Harkovu se nadaljuje

Pri Harkovu so Sovjeti izgubili že 447 tankov — Sovjetski ostanki na Kerču bodo kmalu uničeni — 45 sovjetskih letal uničenih

Hitlerjev glavni stan, 19. maja. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Uničevanje zadnjih sovražnikovih ostankov na polotoku Kerču bo kmalu končano.

Na bojišču pri Harkovu so bili odbiti nadaljnji množični sovražnikov napadi. Pri tem je bilo večeraj zopet uničenih 180 sovražnih tankov. Nadaljnjih 31 tankov ter nad 500 vozil vseh vrst je letalstvo onemogočilo za boj. Tako se je število sovražnih tankovskih izgub v teh bojih povečalo na 447.

Na srednjem in severnem odseku vzhodnega bojišča so bili uspešni nekateri nemški krajevni napadi. V zaledju srednjega odseka vzhodnega bojišča je bila potolčena močna boljševiška tolpa.

Na Laponskem so nemške čete dosegle dober napredek v srditih gozdnih bojih. Sovražni protinapadi so bili odbiti.

V vodah ob polotoku Kola je bombni zadetek tako težko poškodoval veliko sovražno tovorno ladjo, da je računati s njeno izgubo. Letalski napadi na Murmansk so povzročili znatno razdejanje v pristanišču. Sovjeti so v letalskih bojih izgubili 45 letal, med njimi 13 »Hurricane«.

V Severni Afriki so nemške letalske skupine napadle taborišča in barake Angležev okoli Tobruka, kakor tudi puščavsko železnico pri Capuzzu.

Nad Malto so nemški in italijanski lovci v zračnih bojih sestrelili 5 angleških letal.

Na južni angleški obali so lahka bojna letala podnevi bombardirala vojaška važna cilje pristaniških mest Brighton in Deal. V polno je bila zadeta železniška proga, kakor tudi tovarne.

Berlin, 19. maja. AS. V času od 1. do 17. maja so nemške podmornice potopile 97 sovražnih trgovskih ladij s 543.800 tonami. 82 potopljenih ladij s 480.500 tonami je šlo na dno v atlantskih in severnoameriških vodah. V treh tednih je bilo potopljenih toliko parnikov, kot jih lahko izdelajo ameriške ladjedelnice v štirih mesecih.

Berlin, 19. maja. AS. Iz pristojnih vojaških virov se je izvedelo, da so obkoljene sovjetske sile na kerškem bojišču tudi večeraj poskušale izvesti več obupnih izpadov, ki pa so bili vsi takoj zlomljeni. Nemške in romunske čete so prešle v protiofenzivo ter so še bolj stisnile obroč, ki obkoljuje sovjetske sile, ki so imele zelo visoke izgube. Na donškem bojišču so Nemci odbili sovražne napade ter so izvedli uspešne protinapade. Število sovražnih tankov, ki so bili zadnje dni uničeni na tem bojišču, znaša že 360.

Berlin, 19. maja. AS. Snoč ini bilo nobenih podrobnosti o bojih, ki divjajo na skrajnem koncu Krima in pri Harkovu. Iz pristojnega vira se je izvedelo le to, da so nemške čete pri Harkovu ne samo prešle v protinapad marveč tudi v napade, ki so Sovjetom prizadevali hude izgube. Izvedelo se je tudi, da je sovjetsko letalstvo večeraj izgubilo 60 letal, od teh jih je bilo

Berlin, 19. maja. AS. Med letalskimi napadi na Murmansk so nemška letala potopila 400-tonsko prevozno ladjo. Nemški lovci so se spustili v boj s formacijami sovražnih letalcev tipa »Hurricane« in so jih 12 sestrelili.

Popis bitke pri Harkovu

Berlin, 18. maja. AS. O srditi bitki tankov, ki vihra vzhodno od Harkova, piše poročevalec lista »Zwölffuhrblatt« med drugim:

Čeprav so se sovjetske čete pri svojih brezplodnih zimskih napadih močno izčrpele, skušajo sedaj znova približati se Harkovu, izvajajoč obupne ofenzivne akcije. Opisujejo enega izmed takšnih napadov, pripominja dopisnik: »Okoli 4.30 zjutraj je topniški ogenj sovražnika dosegel svoj višek. Vsa žrela topov do največjih kalibrov so obdelovala naše postojanke z granatami. Kmalu nato je nastopilo tudi sovjetsko letalstvo. Zemlja se je tresla kakor ob potresu. Tedaj so se nenadoma pojavili na obzorju, najprej v komaj vidnih oblikih, sovjetski napadalni tanki in sicer v skupinah po trije, toda njihovo število je vedno bolj narasčalo in komaj so se prvi tanki pokazali očem v vsem obsegu, že so s njimi vstajale sence novih oklopnih vozil. Njihovo število je začelo postajati vznemirljivo, toda že so nastopile naše protitankovske baterije s svojim naglim in točnim streljanjem. Protitankovski pionirji so z ročnimi granatami in lahko premakljivimi protitankovskimi minami učinkovito podprli obrambo topniških tovarišev. Že so prve skupine sovjetskih oklopnih vozil tik pred našimi črtami imobilizirane in požgane. Tu in tam se kateri tank premetava po terenu, kakor da bi si hotel sam ekopati svoj grob; napredovati ne

Pomen Ducejevega obiska v Sardiniji

Berlin, 19. maja. AS. »Börsen Zeitung« razlaga pomen Ducejevega bivanja na Sardiniji in pravi, da je ta otok, ki je bil nekoč zapuščen, zaradi prizadevanja fašističnih oblasti postopoma začel zavzemati zelo važen položaj bodisi na gospodarskem, političnem ali vojaškem polju. Ducejev obisk na Sardiniji je po mnenju tega lista še enkrat poudaril važno vlogo, ki jo igra Sardinija v sklopu italijanskih političnih in strateških postojank zahodnega Sredozemlja.

more več. Nato so prišli na vrsto pehotni oddelki, ki so se spoprijeli na nož. Medtem pa so prišli tudi nemški napadalni tanki, ki so se začeli premikati proti sovražnim kolosom in se z njimi spoprijemati v strahovitih dvobojih.

Na začetku te sovjetske spomladanske ofenzive, poudarja nadalje nemški vojni poročevalec, se bitka okoli Harkova razvija za nas ugodno. Dejstvo je namreč, da so morali rdeči samo na majhnem pasu tega odseka pustiti na terenu nič manj kot 37 tankov. Poskus preboja naše bojne črte je bil preprečen. Nato so naše čete posegle v borbo. Naši protinapadi so bili v vseh podrobnostih proučeni in v naprej pripravljeni in tako prodirajo sedaj naši tanki proti sovražnim postojankam.

Monakovo, 19. maja. AS. Govorec o ruski ofenzivi na bojišču pri Harkovu piše list »Münchener Neueste Nachrichten«, da imajo ti sovjetski obupni napadi dva cilja, to je, podvzeti vsaj lokalno iniciativo ter vplivati na razvoj nemške ofenzive na Kerču, kjer so Sovjeti doživeli popoln polom. Prav tako ni resnično sovjetsko zatrjevanje, da so z nenadnim napadom v donški kotlini pretrgali nemško fronto, kar bi rada nasprotna propaganda naredila za sovjetsko zmago. Majhni prodori v nemško fronto ne morejo biti podlaga za govor o kakih obkoljevalnih in uničevalnih bitkah, če pomislimo, da vzhodno bojišče ni nepretrgano, marveč ga sestavljajo nasete utrjene točke. Zopet se je pokazalo, da sovjetska vojska ne more doseči uspehov, podobnih nemškim zmagam, za kar so sposobne le nemške čete in njihovo poveljstvo, ne pa sovjetsko poveljstvo, ki so mu tuje strateške in taktične metode nemškega poveljstva. Kjer koli se je Rusom posrečilo obkoliti Nemce, so se ti še vedno rešili iz obroča. Številke o sovjetskih tankovskih izgubah pri Harkovu pa dajo ekleptično, kako močno motorizirane sile je sovjetsko poveljstvo vrlo v to bitko.

Kardinal Baudrillart umrl

Pariz, 19. maja. AS. Sinoči je umrl v Parizu kardinal Baudrillart. Kardinal Baudrillart je bil imenovan decembra leta 1935. Sedaj je bil rektor katoliškega instituta v Parizu.

Ženska delovna služba na Madžarskem

Budimpešta, 19. maja. AS. Madžarske vojaške oblasti so izdale okoli na madžarske ženske, v katerem jih vabijo, naj se prostovoljno prijavijo v ženske delovne oddelke. V prvih 24 urah se je temu pozivu odzvalo 20.000 žensk med 16 in 50 leti. Ženska služba se deli na več vrst: poljedelstvo, ceste, poslopja, promet in industrija.

Novi sovjetski poslanik v Tokiu

Tokio, 9. maja. AS. Agencija Domei poroča, da je sovjetska vlada imenovala za svojega poslanika v Tokiu Jokova Malika, ki je bil doslej sovjetski odpravnik poslov na Japonskem.

Nove ceste v Dobrudži

Sofija, 19. maja. AS. 4000 bolgarskih delavcev je bilo mobiliziranih za gradnjo novih cest v Dobrudži. V sodelovanju z nemško organizacijo »Todt« bo še to poletje zgrajenih nad 1000 km modernih cest, ki bodo vezale najvažnejša gospodarska središča v Bolgariji.

Ameriški vojni izdatki

Buenos Aires, 19. maja. AS. Iz uradnih severnoameriških krogov se je izvedelo, da so znašali ameriški vojni izdatki v aprilu 3 milijarde in 400 milijonov dolarjev.

Zatamnitev v Newyorku

Stockholm, 19. maja. AS. Iz Newyorka poročajo, da so bile v tem mestu, kakor tudi v vseh drugih krajih ob obalah Združenih držav, izdane nove odredbe, po katerih je zapovedana skoraj popolna zatamnitev. Kršiteljem teh odredb so zaprejene stroge kazni.

Nesoglasje med Washingtonom in Londonom

Stockholm, 19. maja. AS. Londonski dopisnik lista »Dagens Nyheter« poroča o najnovejši odločitvi ameriške vlade, ki je opustila gradnjo vseh tovarn za vojno proizvodnjo, ki bi ne začele poslovati do leta 1943. Ta sklep razlagajo različno v Washingtonu in Londonu, kar je povzročilo precejšnjo zmedo v političnih krogih obeh zavezniških narodov. Dočim se v Angliji sprejeli sporočilo kot razveseljiv znak ameriškega prepričanja, da bo vojna še to leto dosegla višek, pa se na ameriški strani izogibajo vsakršnega optimizma ter izjavljajo, da Združene države nikakor nočejo obremenjevati bodočnosti. »Baltimore Sun« piše o tem vprašanju, da je tozadevna nova politika zasnovana na prepričanju, da bodo surovine, spremenjene v vojno gradivo, bodoče leto mnogo bolj koristne zavezniški strategiji, kakor pa da bi jih uporabili za gradnjo tovarn, ki bi ne obratovale pred leti 1943 ali 1944. S tem pa še ni rečeno, da bi bile Združene države prepričane, da bo vojna to leto že dobljena in v USA se zelo čudijo, če London na kaj takega sklepa.

Visoki Komisar je predsedoval odboru za nabavo in razdelitev ter določitev cen

Ljubljana, 19. maja.

Včeraj ob 17. je v vladni palači Visoki Komisar predsedoval prvi seji odbora za prehrano, razdeljevanje in določanje cen industrijskih in poljedelskih izdelkov in pridelkov ter služb.

Poleg članov odbora so bili prisotni inspektor dela inž. Masera, inspektor rudnikov inž. Segutti, načelnik gospodarskega urada fašistične Zveze bojnikov ten. Machioni in dr. Trelice iz prehranjevalnega urada ljubljanske občine.

Po kratkem pozdravnem nagovoru je Eksc. Visoki Komisar poudaril, da se v celoti zanaša na njihovo popolno sodelovanje pri naporih za čim uspešnejšo obravnavo tako važnih vprašanj, ki bodo v kratkem vedno bližja rešitvi ter je začel razpravo o vseh najrazličnejših vprašanjih dnevnega reda. Zlasti podrobno pa je obdelal vprašanje preskrbe mesta Ljubljane z drvmi. Obravnaval je dalje vprašanje cen drv, premoga in električnega toka, dalje cene tkanin ter o nabavljanju in razdelitvi vina v pokrajini.

Navzoči so k različnim predlogom, ki so bili predmet podrobne razgovora, povedali svoje mnenje in vsako vprašanje je po podrobnem raz-

govoru bilo sprejeto od Eksc. Visokega Komisarja, ki je določil roke za izvedbo posameznih rešitev, odnošeno je dal navodila posameznim strokovnjakom, kako naj nadzorujejo in pregledajo posamezne zadeve, tako da bi bila vsa vprašanja čimprej rešena.

Visoki Komisar je na kraju objavil, da je popolnoma zagotovljena preskrba s cementom za vse potrebe pokrajine.

Naročila Eksc. Vis. Komisarja okrajnim komisarjem

Včeraj ob 11 dopolnede je ob prisotnosti podpredsednika in dr. Biamontija iz kabineta Visokega Komisarja sprejel Eksc. Visoki Komisar komisarje okrajnih kapitalov pokrajine, ki so mu poročali o politično-gospodarskem položaju v svojih okrajih.

Obravnavali so vprašanja, ki zadevajo prehrano, poljedelstvo, javna dela in organiziranje občin.

Eksc. Visoki Komisar je podal komisarjem zadnja navodila za njihovo delovanje, ki naj se razvija po potrebah življa v pokrajini.

Novi kvestor gr. uff. Ravelli prevzel posle

Ljubljana, 19. maja.

Ob priliki, ko je kvestor Meesana, ki je bil določen, kakor smo že poročali, za drugo važno nalogo, izročil svoje posle novemu kvestorju Ravelliju, je Visoki komisar Eksc. Grazioli sklical v vladno palačo uradnike Visokega komisarata in kr. kvestura, da v njihovi navzočnosti pozdravi gr. uff. Meesano. Navzoči je bil tudi zvezni tajnik dr. Orlandini.

Visoki komisar je najprej omenjal veliko delo, s katerim je kvestor Meesana sodeloval, potem pa poudaril posebne zasluge visokega funkcionarja, katerim je treba pripisovati organiziranje kvesture v Ljubljani in izvedbo delikatne naloge za organizacijo policijske službe v novi pokrajini. Eksc. Grazioli se je živo zahvalil gr. uff. Meesani za delo,

ki ga je opravil. Takšno zahvalo in pohvalo je izrekel v imenu Crnih araje tudi zvezni tajnik.

Visoki komisar je potem izrazil dobrodošlico kvestorju gr. uff. Domenicu Ravelliju, ki je prevzel nove posle po sijajno vpeljani službi. Preden je končal svoja izvajanja, je Visoki komisar izrekel uradnikom kvesture posebno zahvalo za sodelovanje, ki so ga pokazali pri vsaki priliki.

Eksc. Grazioliju in Zveznemu tajniku Orlandiju je odgovoril ter se zahvalil gr. uff. Meesana. Dejal je, da je ponosen na delo, ki ga je opravil ob strani Visokega komisarja v novi pokrajini. Končno je prirečno pozdravil tudi uradnike.

Simpatična slovesnost se je končala s pozdravom Kralju in Cesarju, Duceju in oboroženim silam.

Proslava »Dneva Italijanov po svetu«

Ljubljana, 19. maja.

Predvčerajšnjim dopoldne se je zbralo številno zastopstvo fašistov, ki pripadajo ljubljanskemu fašizmu v dvorani GILL-a, da prisostvujejo proslavi »Dneva Italijanov po svetu«. Pri tej priliki je govoril zvezni tajnik Orlandini.

Hierarh je najprej na kratko razložil izredni pomen, ki ga dobiva proslava v sedanji vojni dobi, potem pa odločno govoril o imperijalni in fašistični zavednosti vseh Italijanov, ki so na vseh koncih sveta, zlasti pa v Ameriki, kamor je Italija, čim je postala omikana država, prinesla sadove svoje omike, izobrazbe in svojega dela, danes bolj kot kdaj koli prej zbrani okoli Duceja in pripravljeni na vse žrtve za zmago-slavje Rima, ki je vselej in povsod dajal svoj veliki prispevek k omikanosti.

Zvezni tajnik je nato predstavil fašistom kvadranta Domenica de Simoneja kot novega podtajnika ljubljanskega fašija, ki je potem tudi od svoje strani zatrdil zveznemu tajniku voljo do dela in boja ljubljanskih Crnih araj, ki bodo gotovo vredne vsak trenutek svojih sil, ki se bjejo na raznih bojiščih.

Podporno udejstvovanje občinskega podpornega urada v Ljubljani v aprilu

V minulem aprilu je prejel občinski podporni urad 2553 prošelj za podporo, ki jih je skoraj vse ugodno rešil. Razdeljene podpore so bile naslednje:

podpor	osebam	skupni vrednosti
razdeljenih obedov:	20.612	L 50.000.—
nakazil v živilih:	1.021	L 108.379,30
nakazil za obleke:	323	L 28.133.—
nakazil v obutvi:	342	L 48.101.—
nakazil za kurivo:	38	L 1.710.—
plačil najemnin:	107	L 16.818,40
raznih podpor:	17	L 1.010.—

Tako je dobilo podpore 4609 oseb in sicer v celoti 65.511 podpor, vrednih skupaj 249.151,70 lir.

Da se omogoči večji red in da bi občinstvo lažje oddajalo prošnje in prejemale nakazila za podpore, je bila odprta pisarna občinskega podpornega urada v Franciškanski ulici 6, kamor se zatekajo vsi potrebni iz središča mesta.

Sestanek upravnega sveta Akademskega kolegija

16. maja se je sestel upravni svet Akademskega kolegija. Navzoč je bil tudi zaupnik vseučiliške organizacije kot zastopnik Vis. Komisarja pri nadzorovanju ljubljanskih dijaških domov.

V začetku zborovanja je predsednik upravnega sveta prof. Josip Plemlj izrekel v imenu vseh članov pozdrav na naslov dr. Carra, nakar je zaupnik ljubljanske vseučiliške organizacije pozval

vse navzočne k enominutnemu molku v počastitev spomina na akademika Zupca in Kikija. Sledilo je poročilo, ki ga je podal tajnik dr. Jeran.

Inž. Carra je izrazil svoje zadovoljstvo nad podporno delavnostjo in dobrim poslovanjem Akademskega kolegija, ki izkazuje gostoljubnost približno 130 dijakom. Izrazil je željo Visokega Komisarja po izpolnitvi vseh dijaških domov tako, da bodo manj premožni akademiki, ki so vpisani na ljubljanskem vseučilišču, lahko našli v njih po primernih ukrepih materialno in duhovno udobje, ki je potrebno telesu in umu.

Rimsko pismo:

Nova maša našega rojaka pri šolskih sestrah v Rimu

Komaj so si slovenske šolske sestre v Rimu za silo nekoliko uredile svoj novi skromni dom, že jih je doletelo veliko veselje in čast, da so imele v svoji kapelici Brezmadežne slovensko novo mašo, res izredno slovesnost, ki jo vsaka dobra slovenska fara smatra za velik praznik. Papež je dovolil jezuitom in še nekaterim drugim, da morejo njihovi kleriki biti posvečeni na njegov jubilejni dan. Tako je bil tudi naš slovenski rojak, doma iz Šoštanj, pred gospod pater Anton Koren, D. J. dne 13. maja prav na praznik sv. Roberta Belarmina v enako imenovani jezuitski cerkvi posvečen v mašnika, naslednjega dne ob 7 jutraj pa je imel v kapelici slovenskih šolskih sester novo mašo.

Šolske sestre so po stari slovenski navadi za tako izredno slovesnost z brljanom in venci okrasile kapelo. Ves v nagelnih in vrtnicah je dehtel Marijin oltar. In kar naenkrat je bila polna kapela samih Slovencev, ki so prihiteli iz vseh delov mesta. Toliko jih je prišlo, da je postala za vse pretesna in je bilo treba odpreti še sosednji prostor. Ko pa je zadonela milo domača novomašna pesem: »Novomašnik, bod' pozdravljen!« so vsi poprijeli, vsak po svojih močeh in bilo je tako lepo, kakor more biti lepo samo na naših novih mašah!

Novomašniku sta asistirala njegov primorski rojak g. Budihna in njegov prijatelj iz Litve, tudi jezuitski klerik v Rimu. Njegov novomašni govornik pa je bil preč. p. Zore, D. J., ki je v prisrčnem govoru nanizal množico globoko dojetih resnic, ki naj bodo mlademu duhovniku vodilo na njegovi življenjski poti.

Odlični govornik je v začetku navezal na praznik Kristusovega Vnebohoda, ki ga Cerkev praznuje s hvalnicami in veseljem, ki je velika skrivnost naše sv. vere. Tudi novomašnik bo z radostnim slavošpevom pristopil k Gospodovemu oltarju, ki bo razveseljeval njegovo mladost. Nato je govornik osvetlil versko resnico o postavitvi Najsvetjšega Zakramenta in duhovniškega stanu. Od vekomaj je dobri Zveličar odbral duhovnike za svojo sveto službo, tudi našega današnje-

Stročji fižol moremo jesti vse leto

Ljubljana, maja.

Komaj nekaj dni je, odkar se je pojavil v ljubljanskih branjarijah ter na živilskem trgu prvi letošnji grah, uvožen k nam seveda iz južnih italijanskih krajev ter je sedaj že po 6 do 7 lir kilogram, že se je pojavil na trgu tudi stročji fižol. Prav tako uvožen z juga. Pri nas naši mali vrtnarji komaj sadi fižol preklat, na jugu pa je že zrel za solato. V primeri z grahom in s fižolom vidimo prav jasno, koliko hladnejše podnebje imamo pri nas ter da smo z zgodnjo zelenjavo za južnimi pokrajinami vedno najmanj mesec dni poznejši. Uvoženi stročji fižol je bil te dni po 12 lir kilogram, sedaj ga prodajajo že po 10 lir ter bo seveda od dne do dne cenejši.

In vendar se dobi sem in tja na trgu tudi stročji fižol — domačega izvora. Seveda ta fižol ni letošnji, pač pa lanski, toda tako spretno konzerviran in tako dobro ohranjen, da je moral vsakdo pritrditi, da ta domači stročji fižol po svežosti in po okusu prav nič ne zaostaja za svežim, letošnjim

stročjim fižolom. Seveda pa ga je treba znati tudi pravilno konzervirati, kar sicer ni težko.

V Ljubljani je že več malih vrtnarjev, ki so lani konzervirali stročji fižol in ga jedli vse zimo. To jim je zlasti prav prišlo v času, ko druge solate skoraj ni bilo na trgu ali pa je bila prav draga in redka.

Lani je v nasprotju s krompirjem fižol skoraj povsod dobro obrodil, zlasti tam, kjer so znali s pomočjo tobačnega izvlečka, prahu ali vode, v kateri se je kuhalo nekaj slabega tobaka, pregnati listne uši. Stročjega fižola je bilo lani res dosti in upajmo, da ga bo letos tudi. Pametni vrtnarji in gospodinjše so lani spravili nekaj stročjega fižola za konzerviranje. To konzerviranje je podobno kisanju zelja in je prav lahko. Stročji fižol je treba skuhati, nato pa na osoljeno podlago polagati v ravne plasti v kako posodo. Plast za plastjo je treba pokrivati s soljo, seveda le narahlo. Fižol je kmalu konzerviran in če ga držimo na prostoru, ki ima zmerno hladno temperaturo, ostane vso zimo — do novega stročjega fižola.

Počtenila o racioniranju oblačilnih predmetov

(Konec)

148. Zenske vestalije, izdelane iz čohanih tkanin. Zenske vestalije, izdelane iz čohanih tkanin, se imajo uvrstiti med postavko 15a v II. skupini (40 točk).

149. Pritenine na meter (točke). Nogavice (točke). Število točk pritene in v kosu mora odgovarjati točkam ustrezne konfekcije, točke na tekoči meter morajo biti torej sorazmerne točkam ustreznega izdelanega blaga. Vrednost omenjenega blaga v točkah za maksimalno razsežnost, in sicer: a) prti za 6 = 180 × 250 cm; b) prti za 12 = 250 × 200 cm; c) prtiči = 60 × 60 cm, je določena na 25 odnosno 36 ali 8 točk na tekoči meter. Maksimalne mere, ki jih je Visoki komisarjat (z okrožnicama VIII., No. 4776/102 z dne 22. nov. 1941 in VIII. No. 4776/172 z dne 17. dec. 1941) določil za čevlje novorojenčkov, otrok in dečkov, se smatrajo tudi za maksimalne mere nogavic. Torej: dolgot pri novorojenčkih do 13 cm, pri otrokih od 1 do dovršenih 4 let do 18¹/₂ cm (št. 28), dečki od 5 do dovršenih 14 let do 26 cm (št. 39), pri dečkih od 5 do dovršenih 14 let do 23¹/₂ cm (št. 35).

150. Pritenina (točke). Pritenina, katere maksimalne razsežnosti presegajo razsežnosti, ki so določene v okrožnici VIII., No. 30/12-1942 z dne 13. jan. 1942 se morajo prodajati na meter po določenih okrožnicah VIII., No. 30/102 z dne 4. 3. 1942.

151. Žepno platno (racioniranje). Blago, imenovano žepno platno, je racionirano in spada med postavko 3. v V. skupini tabele A., t. j. med podlago.

152. Drilili in muselin za srajce (oskrba). Oskrbovanje z drililom in muselinom, potrebnim

za izdelovanje srajc, se vrši po postopku, določenem v okrožnici VIII., No. 4776/202 z dne 30. nov. 1942.

153. Robci iz kitajskega krepa Rajon (racioniranje). Imenovani robci v velikosti 30 × 30 cm z vtisnjenim razgledom Rode in ital. besedilom »Spomin na Rode« se ne smejo prodajati neracionirano.

154. Oskrba s sukanecem (čista teža). Prodaja sukanca se mora vršiti na čisto težo, ker je veletrgovcem, ki sukanec prodajajo, dovoljeno 60% znižanje po inventarju naznanjene kosmate teže, da se s tem dobi čista teža inventariziranih količin.

155. Klasifikacija tkanin (racioniranje). Ako se tkanine za grafično in knjigoveško industrijo postavijo na prodaj v stvarno trdem stanju, se lahko smatra, da so namenjene za tehnično rabo in so torej neracionirane.

156. Tkanine in konfekcija (točke). Tipizirano mornarsko modro tekstilno blago, ki se uporablja za delovne hlače, se ne šteje kakor blago za podlago, ampak se uvršča med »druge tkanine« (letne vrste) po postavki 2. v V. skupini tabele A, s številko točk, ki se določajo po tekočem metru uporabljenega blaga.

157. Tkanine z umetnimi vlakni na cirkularnih strojih za pletenje (točke). Navedene tkanine se morajo smatrati za polizdelke in zato za neracionirane, racionirani pa so po točkah izdelki iz omenjenih vlaken.

158. Tkanine za delovno obleko (točke). Uvrstitev za tkanino za delovne hlače, široke nad 100 cm in teške nad 200 gramov, se glasi »Druge tkanine (letne vrste)« in tečke se ravna po postavki 2—2b tabele A (12 točk na tekoči meter).

159. Tkanine za hišno perilo. »Jajčna koža«. Tkanine tipa D-20 »jajčna koža« za izdelovanje zavese spada med tkanine za hišno perilo po postavki 7. skupine V. tabele A.

160. Bluze s kratkimi rokavi — tkanine iz drilila. Hodno platno. Nesklad med izdelano srajco in njenim blagom. Bluze s kratkimi rokavi, imenovane kozak, se smatrajo za »druge jope (letne vrste)« po postavki 2b v skupini I. tabele A. Tkanina »Drilili«, ki se uporablja za notranjo podlago pri konfekciji srajc, se uvršča med »tkanine za osebno perilo« po postavki 4. v skupini V. tabele A (3 točke na tekoči meter). Hodnemu platnu ali lahкому srebrnemu brokatu se pripisujejo tri odnosa pet odnosa štiri točke. V prejemni in oddajni knjigi ga je treba zaradi razlike v točkah ločiti. Zaradi nesklada v točkah med narejeno srajco in za nje napravno potrebnim blagom in podlago se priporoča prodaja tkanine na meter namesto izdelanega blaga.

Drobne gospodarske

Predmet iz platine. Uradni list v Rimu objavlja dekret, po katerem je treba industrijem, trgovcem, obrtnikom, raznim zavodom, ki niso državni, oddati posebnemu zavodu vse predmete iz platine, iridija, osmija, rutenija in paladija. Oddajo je treba izvršiti v petih dneh.

Tranzit skozi Trieste. Dne 1. maja je stopila v veljavo pogodba o tranzitnem prometu skozi Trieste med železniškimi upravami Italije, Francije in Švice na eni strani in železniškimi upravami Hrvaške, Srbije, Bolgarije in Grčije na drugi strani.

Banka nemškega dela, ki stoji blizu nemški delovni fronti, bo zvišala glavnico od 25 na 50 milijonov mark. Bilančna vsota banke je lani narasla od 1795.1 na 2653.6 milijona mark.

Ša in ostala sveta služba daje dobremu duhovniku obilo notranje tolažbe in obilo ljubezni dobrega ljudstva. To bo tudi delež našega novomašnika!

Med mašo so šolske sestre zapele nekaj naših ljubih šmarničnih Marijinih pesmic, ki jih je pela vsa kapela. Mnogi navzoči so iz novomašnikov rok prejeli sv. obhajilo. Le darovanja ni bilo nič. Pač pa je vse navzočne g. novomašnik obdaroval z novomašnimi podobnicami, ko so mu prišli poljubiti roke, ki so prvič darovale najsvelejšo daritev.

Z novomašnikovim govornikom želimo novomašniku, slovenskemu rojaku preč. p. Antonu Korenu: Na mnogo zdravih, svetih let v Gospodovem vinogradu!

KULTURNI OBZORNIK

Knjiga o temeljih organizacijskega delovanja

Dr. Alojzij Odar: Temelji organizacij. Prvi del. Osnovni nauki. 160 str. Naša pot XXII. — Zbirka »Naša pot« je že tokrat obogatila z zelo pomembno knjigo univerzitetnega profesorja dr. A. Odarja o organizaciji. Po znamenitih Ušeničnikovih socioloških spisih smo dobili zopet novo delo, ki obravnava vprašanje družb in organizacij pod svojim vidikom, a z nič manjšo miselno prodornostjo in popolnim obvladanjem stvarine, kakor smo bili to vajeni pri Ušeničniku.

Pisec si je zamislil knjigo kot nekaj priročnik o socialnem in organizacijskem življenju, predvsem o tistih osnovnih stvareh s tega zelo obširnega področja, ki mora o njih vedeti vsak, kdor hoče uspešno delovati v organizacijah, zlasti še v katoliških organizacijah. Namenjena je v prvi vrsti odbornikom in vodilnim članom v teh organizacijah, ker morajo zlasti ti poznati namene, osnove in potrebe organizacijskega življenja. Vsebinska knjiga je prav zaradi tega zelo aktualna, saj je v polpretekli dobi marsikak ošitek proti organizacijskemu življenju nastal prav zaradi tega, ker so bili ljudje premalo seznanjeni z osnovami organizacije.

Vsa knjiga se razdeli v tri dele. Prvi del z naslovom »Osnovni nauki« razpravlja s stališča krščanske etike in socialne filozofije o osnovnih elementih socialnega življenja. Drugi del govori o organizacijah, zlasti idejnih organizacijah, v katerih žive katoličani, zlasti slovenski katoličani, tretji del pa se bavi z življenjem v svobodnih organizacijah.

Pričujoči zvezek se omejuje na prvi del, kjer pisec obravnava o osnovah socialnega in organizacijskega življenja. Ne govori pa o teh osnovah na široko, kakor se govori o tem v sociologiji, marveč te osnove bolj ugotavlja, in to zato, ker hoče predvsem pokazati, kako ee na njih gradi življenje v svobodnih organizacijah. Kajti osnovne vrline, ki so najbolj vidne v dobro organizirani družbi, kot je država ali katoliška Cerkev, so potrebne tudi v svobodnih organizacijah katoličanov. Ker pa so gornje vrline v teh organizacijah včasih manj vidne, zato jih preučujemo na državi in Cerkvii. Ugotovitev pa, ki jih tako dobimo, prenesemo na organizacijsko življenje ter ga na ta način naredimo bolj smotrnega in uspešnega.

Predvsem je ta knjiga namenjena za mlade ljudi, ki se morajo pripraviti za življenje v državi in Cerkvii in na delovanje v njih. Brez dvoma je bila dosedanja tozadevna vzgoja nekoliko pomanjkljiva. Naši mladi ljudje res malo vedo o namenu in ustroju države ter o njenih nalogah. Tudi o socialnem življenju v Cerkvii ne vedo kaj prida. Polpretekla doba je pokazala, da so nekateri naši katoličani zašli v verskem življenju v pretiran indi-

vidualizem (to je pretirano naglašanje svobode posameznika) prav zaradi tega, ker niso poznali in doimeli Cerkev kot družbo, zlasti ker se niso mogli sprijazniti z njenim pravnim ustrojem. Zato so začeli čutili neko nasprotje med človekovo osebnostjo in Cerkvijo, nad Cerkvijo kot skrivnostnim telesom Kristusovim in med Cerkvijo kot družbo.

Zato si knjiga v celoti in v posameznih poglavjih prizadeva, da čim bolj prikaže človeka kot sintezo njegove individualne in socialne narave. Pravilen družabni sestav je tisti, ki pravilno upošteva tako posameznika kakor družbo. Na tej osnovni resnici so zgrajena vsa Odarjeva izvajanja. Spor med osebnostjo in družbo je za katoličane v verskih organizacijah še bolj aktualen kakor pa je to v svetnih združbah. Delokrog prvih posega namreč dosti bolj v področje človekovega osebnega življenja. Cerkev se ne zadovolji z zgolj zunanjo pripadnostjo, temveč zahteva tudi notranjo podreditev, sega v intimo prepričanje vernikov ter njih zasebne odnose. Iste ali podobne cilje zasledujejo tudi razne verske organizacije. Zato je umevno, da je vprašanje o odnosu med posameznikom in družbo prav v teh organizacijah večkrat pereče.

Tako se je napačno pojmovala zahteva po poglabljenju verskega življenja, ki ee je po drugi strani družila z bojem proti organizacijam. Ta boj je izhajal iz neznanja organizacijskega življenja v Cerkvii, napravil pa je med katoličani mnogo škodo.

Ni rečeno, da morajo katoličani metode teh organizacij posneti in jih prenesti v organizacije. So namreč metode, ki v verske in kat. organ. ne spadajo. Vendar pa je mnogo dobrega, kar bi katoličani mogli s pridom uporabiti v verskih organizacijah. In tu je tudi glavni razlog knjige. Da bomo vedeli, kaj moremo posneti in česa ne, moramo proučiti metode teh velikih organizacij s pravih stališča.

Posebej se poudarjajo razlogi, zakaj je prav slovenskim katoličanom potrebno poznanje organizacijskih prvin. Med slovenskimi katoličani so ee pojavljale razne smeri in struje. Noče se s tem reči, da bi vsi morali biti istega mnenja. V katoličanstvu je velika svoboda. Toda v potrebnih stvareh mora vendarle vladati enotnost. Če pogledamo na struje, ki so se pojavljale med slovenskimi katoličani med zadnjimi dvajsetimi leti, se ne moremo otresti misli, da so nekatere teh struj prestopile mejo upravičene svobode in niso več edine z ostalimi katoličani v potrebnih stvareh. Vzrokovi za to deljenje bo več. Glavni pa bo ta, ker mnogi ne upoštevali osnovnih načel, ki veljajo za življenje v družbi. Zato je tembolj potrebno, da se čimbolj seznanimo z zakoni in osnovami organizacijskega življenja.

To so misli, ki so sprožile zasnovo knjige in ki smo jih povzeli iz uvoda. V knjigi sami nam avtor na jasn način razlaga najprej splošne pojme o družbi in o družbah, potem o družini, o državi, o meddržavni združbi, o Cerkvii, nato pojasnjuje

Droblne novice

Birmovan e v ljubljanski stolnici

Na binkoštno nedeljo je v stolnici sv. Nikolaja zadnja sv. maša za vernike ob 8 zjutraj. Ob pol 9 je zadnja sv. obhajilo vernikov. Nato se stolnica izprazni in ostane rezervirana samo za birmance in botre. Ob 9 je pontifikalna škola maša. Po maši se ob 10 prične birmovanje. Botri naj z birmanci počakajo na svojih mestih v klopih in ob njih, da jih reditelji uvrste. Birmanje se vrši edino pod kupolo. Ko so otroci birmanci, gredo skozi zakristijska vrata ven in se, ko pozvonijo z zakristijskim zvonom, vrnejo skozi glavna vrata v cerkev. Ko prejmejo zadnji blagoslov, gredo iz cerkve skozi stranska vrata (nasproti prižnice). Vhod v cerkev je med vsem birmovanjem edino skozi glavna vrata, izhod le skozi stranska vrata.

Ob 10 in pol 12 bosta pri stranskem oltarju tihi maši za birmance in botre, ki dotlej še niso bili pri sv. maši.

Zadnji blagoslov se podeli dopoldne trikrat: ob 11, ob 12 in ob sklepu birmovanja.

Popoldne so v stolnici ob pol 3 slovesne večernice. Ob 3 je birmovanje po gornjem redu. — Zadnji blagoslov je ob sklepu birmovanja. Po birmi so slovesne liturgije.

Na binkoštni ponedeljek je ob 10 pontifikalna maša. Po maši je ob 11 začetek birmovanja. Zadnji blagoslov je le ob sklepu. Popoldne ni birmovanja.

Birmanci morajo imeti v rokah birmanski listek in trak. Pri delitvi birme položi boter desno roko na desno ramo birmanca. Ko je ta birmancu mu boter preveže želo s trakom. Nato odideta k oltarju sv. Rešnjega Telesa, kjer se birmancu odvzame trak in se mu s čela zbrise s krizma. Botri naj skrbje, da bodo birmanci pri sv. maši in da prejmejo tudi zadnji blagoslov, ki spada k obredu sv. birme. Znamenje za zadnji blagoslov se bo vsakokrat dalo z zakristijskim zvonom.

Koledar

Sreda, 20. maja: Bernardin Sienski, spoznavalec; Bazila, devica mučenica; Ivon, škof.

Četrtek, 21. maja: Feliks Kantališki, spoznavalec; Andrej Bobola, mučenec; Benvenut, spoznavalec; Valent, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Marija Vodopivec roj. Velušček, učiteljica. Pogreb bo v četrtek, 21. maja ob 4 popoldne z Zal, kapela sv. Marije, k Sv. Križu. Naj ji sveti večna luč! Zaljubljenim naše iskreno sožalje!

V kratkem bo izšla nova

Ilepa slika Presv. Srca Jezusovega

v velikosti 47x68 cm

ki bo v okra: vsakemu domu. Slika bo v trobarvnem bakrotisku. Izdelala jo bo Ljudska tiskarna. Cena slike bo nizka

Naročila sprejema le »Odbor deveterih prvih petkov« v Ljubljani, Miklošičeva c. 7 (Pr. zv.)

Na istem naslovu lahko naročite tudi manjše slike Pr. Srca Jezusovega po 3 Lire, ki jih je še nekaj v zalogi

— Pojasnilo vsem pridelovalcem žit, krompirja, fižola in lanu. Ko je izšla uredba Visokega Komisarja št. 88, Službeni list št. 38 od 13. maja t. l., o obvezni prijavi površin, posejanih z žiti, krompirjem, fižolom in lanom, prihajajo prizadeži na Pokrajinski prehranjevalni zavod z vprašanjem, če je treba prijaviti tudi malenkostne posevke in katera je najmanjša količina, ki jo je treba še prijaviti. Prizadeži se opozarjajo, da je tako iz uredb kakor iz predpisanih prijavnih tiskovin razvidno, da je treba prijaviti vsako, tudi najmanjšo količino posevka, bodisi na njivi bodisi na vrtu. Prijavne tiskovine se dobe na občinskih uradih v Ljubljani pa na Mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ul. 7.

— V založbi škofijskega ordinariata v Ljubljani je izšel molitvenik »Kristus kraljuje«, II. izdaja. Dobi se v knjigarnah in pri založniku.

— Drugo skupinsko potovanje v Firence priredi potovalni urad CIT. Prijave do 23. maja.

— V ponedeljek +25° C. Zanimivo je v meteorološkem pogledu, da po ledenih mozhah začela dnevna toplota od dne do dne hitreje narasčati in je dosegla v ponedeljek, 18. t. m. že +25,4° C. Bila so leta, ko je bila ob tem času po ledenih mozhah še višja temperatura. Tako je

leta 1937 zaznamoval maj kar +27°C. Naglo dviganje dnevne toplote je na eni strani zelo koristno za hitrejšo rast vseh pridelkov in drugega rastlinja, na drugi strani pa je nevarnost za lokalne nevihte in točo. Ponedeljek je bil izredno lep in toplel dan. Mnogi so se sončili v zatišjih. Kopaleci si skušajo na prostem okoli Ljubljane dobiti primerne koticke, kjer bi se lahko sončili in kopali. Nekateri se kopajo v Gruberjevem prekopu na Kodeljevem. Vreme je zelo ugodno za vsa nadaljnja poljska dela. Trava bajno raste in je zelo gosta. Blizamo se počasi košnji. Ki se prične čez dober mesec. Zivorejci že živino pokladajo svežo krmo. Jutro v torek je bilo krasno. Po barjanski ravnini je ob zgodnjih jutranjih urah valovila zelo nizka megla, kar znači, da ostane še naprej lepo vreme. Tako tolaži barjanska megla vremenarja, nasprotno pa vzmernirja barometer, ki je začel padati in je v torek zjutraj kazal 767,9 mm, ko je bil prejšnji dan na 768 mm. V torek zjutraj je bila najnižja jutranja temperatura +10,6°C. Ta se je napram ponedeljkovi dvignila za dobri 2 stopinji.

PRIJATELJA ISČES?

Vodnika želiš, ki bi te nikoli ne zaustil in varal? To zažbe hočeš? — NAROCI SI najlepše delo asketične književnosti

TOMAŽA KEMPCANA

HOJA ZA KRISTUSOM

V par dneh izide nova izdaja, ki jo je priredil Aleš Ušeničnik. Obseg XII. 368 strani. Poleg navadne izdaje je tiskana tudi na biblijskem papirju

Založba Ljudske knjigarne v Ljubljani
Pred Škofijo štev. 5

— Od doma je odšla dijakinja 3. razreda gimnazije Marija Pavliha s sošolko Ljubo Šarolič. Šaroličeva se je vrnila 12. maja z Velikega Kala pri Mirni peči domov. Marija Pavliha pa je z Velikega Kala dne 11. maja izginila neznanu kam. Prebivalci na Dolenskem se v ljudno naprošajo, če bi kdo izmed njih kaj vedel o deklici, naj to takoj javi oblastem ali pa svojem v Ljubljano, Podjunska ulica št. 26.

Ljubljana

1 Gg. ljubljanski kateheti se opozarjajo, da pridejo iskat v pisarno škof. ordinariata pole za vpis birmancev. Izpolnjene pole naj takoj po binkoštni vrnejo. — Škofijski ordinariati v Ljubljani.

1 Seja mestnega sveta ljubljanskega. Za četrtek, 21. maja je sklicana v sejno dvorano mestnega poglavarstva redna seja ljubljanskega mestnega sveta. Začela se bo ob pol 6 popoldne. Na dnevnem redu je med poročili finančnega odbora odobritev računskega zaključka kreditnega društva Mestne hranilnice za leto 1941. Svet bo dalje določil kredite za izvedbo uredbe o oddajanju sprejemnih radio-aparatur, kredite za ureditev mestne desinfekcijske naprave, dalje kredit za izdatke odbora za izdajo osebnih nakaznic in druge manjše kredite. Dovoljen bo izredni kredit za izvršitev dodatnih del v delavski koloniji ob cesti v Mestni log. Obravnavan bo odstop zemljišča za zgradbo ljudskih hišic in razni ugovori in pritožbe. Pri poročilih trošarskega odbora bodo obravnavane prošnje in ugovori.

1 Gledališče potrebuje za uprizaritev Bizetove opere »Carmen« statiste. Tisti, ki so sodelovali pri lanski uprizaritvi in oni, ki bi hoteli sodelovati, naj se javijo v četrtek ob 11 v Operi.

1 Nove plinske instalacije in razširitev sedanjih plinskih naprav so, kakor znano, po odredbi Visokega komisarjata prepovedane, na kar mestna plinarna opozarja vse stranke, ki se nameravajo nanovo priključiti za uporabe plina. Po tej naredbi bo mestna plinarna sprejemala nove prijave za uporabo plina le v primerih preselitve, t. j. ob menjavi stanovanj v mestu samem ali pa ob priselitvi iz drugih krajev, če še ni minulo 6 mesecev od dneva, ko je stranka v prejšnjem stanovanju prenehala rabiti plin. V takih primerih izpolni stranka prijavno tiskovino, ki jo dobi v mestni plinarni ter jo predloži mestnemu anagrafskemu uradu v potrdilo, da v resnici stanuje v stanovanju, navedenem v prijavi. Ta potrdila mestnega anagrafskega urada so po odredbi Visokega Komisarjata oprežena kolk. Pogoj, da bo plinarna takim prošnjam lahko ugodila, je pa, da so tista poslopja že opremljena z vsemi potrebnimi plinskimi vodi, a izjeme lahko dovoli samo Visoki Komisarjat.

1 Hodnik za pešce pod stebriščem pred tržnicami bodo katranizirali. Ze dober teden valjajo hodnik za pešce, ki vodi pod stebriščem pred

redni jasnosti, ki jo preveva od prve do zadnje strani, po logičnem podajanju misli, ki prehajajo vedno ena iz druge, ne da bi kdaj pri tem zapustile temeljno osnovo in cilj knjige. Seveda se iz knjige odraža predvsem pravni vidik, kar mora biti samo po sebi umevno, saj je to stvarina, ki znatno vpliva na splošno pravnostno in pravno področje. Toda vendarle je snov podana plastično, življenjsko, rekli bi skoraj občutno, saj lebdi avtorju pred očmi vedno praktični in živi cilj, ki si ga je zastavil s tem delom. Slog je kratek, jedrnat, se ogiblje dolgovoznosti, kar naredi branje prijetno, snov sama pa dovoznik in hitro sprejemljivo. In to je Odarjeva značilnost tudi v drugih delih, a tu se zdi, da še posebej.

Knjiga bo zelo prav prišla vsem, ki se ukvarjajo s katoliškimi organizacijami ali se drugače zanimajo. Brez dvoma bo razpršila veliko pomislekov, ki jih imajo še mnogi o formah v Cerkvah ali v njenem delovanju, o njenem lastnem ustroju, dala bo pa tudi vsakomur trdno znanje o osnovah družine, države in meddržavne skupnosti. Namenjena pa je splošno vsem, ki jih mora zanimati vprašanje družbe, države, Cerkev itd.

Delo je posvečeno spominu pokojnega profesorja Tomca, ki je toliko svojega časa in svojih sil uporabljal prav za to, da je čistil pojme o potrebi organiziranosti katoličanov ter to organizacijo tudi sam mojestreko izvajal.

Po svojem značaju in po svoji važnosti je knjiga taka, da mora krasiti knjižnice vsakega katoliškega izobraženca. — Cena priročnega zvezka je 15 lir, za dijake 10 lir, G.

tržnicami. V kratkem bo hodnik zvaljan, nakar bodo obdelovali površino s katranom tako, da bo hodnik dokončno izdelan, podobno kakor so lani površino utrili nekatere ceste v osrje mesta. Valjanje ceste pred tržnicami napreduje le počasi. Prav tako tudi še niso obložili z rušo vsega pobočja. Vse kaže, da bodo napravili nekaj stopnišč, ki bodo omogočala gospodinjam dostop z živilske trga do tržnice in najkrajši črti.

1 Drazbe zlatine in dragocenih predmetov v ljubljanski mestni zastavljalnici morajo do preklica odpasti, obenem pa tudi opozarjamo, da nereseni predmeti zapadejo in prebitki ne bodo več izplačani.

1 Češnje, strošji fižol, berivka. V lokalni kroniki je bilo preteklo soboto kratko zapisano, da so se na trgu pojavile prve češnje, uvožene, kakor druga leta, iz Gorizije. Sprva so bile drage; cene pa od dne do dne padajo. Sedaj so na izbiro že večje množine lepih češenj. Cene so se znižale na 12 do 14 lir kg, ko so bile poprej 16 do 18 lir. Na trgu je opaziti tudi prvi strošji fižol iz Gorizije. Drobni je in lep. Je po 14 lir kilogram. Od sobote naprej je na trgu ogromna množina berivke na prodaj. Kar celi jerbas. Avtomatično zaradi obilice berivke so se cene znižale, ko je uradna cena 10 lir za kg berivke. Zdaj je berivka že po 6—8 lir kg.

1 Vse je lepo posajeno. Doba pomladanske saditve raznih pridelkov, zelenjave in stročnic, je končana. V Ljubljani so razen krompirja meščanski obdelovalci zemlje zasadili mnogo fižola najrazličnejših vrst, največ visokega in nizkega koka, ki pri nas najbolje uspeva in je tudi zelo okusen. V soboto je bil Janez Nepomuk. Na kmetih se drže načela, da je treba fižol saditi od Florijana do Janeza Fižolovca, tako tazi vajo namreč kmetje Janeza Nepomuka. Zaradi večje nasaditve visokega fižola je bilo veliko povpraševanje po prekljah, ki so bile 2 liri komad. Prodanih je bilo baje do 5000 preklj. Pred univerzo so nasadili mesto rož letos fižol, ko je tam lani bila ajda, ki je še dokaj dobro obrodila.

1 Odpadki z živilske trga so dobrodošla krma. Ze lani, še bolj pa letos se je uvedla na ljubljanskem živilskem trgu navada, da prihajajo v opoldanskih urah mnogi zbiralci odpadkov, ki pobirajo ostanke zelenjave in nerabno zelenjavo, da jo potem uporabijo za krmo malim živalim, po navadi zalcem in kokošim. Teh nabiralec odpadkov je na trgu sedaj že lepo število. Nekateri prihajajo po odpadke kar z vozički ali celo s trikički.

1 Šubičeva ulica napreduje. Ureditev Šubičeve ulice je že toliko napredovala, da je sedaj urejen srednji del cestišča. Osební promet od Muzejskega trga do Zvezde in Selenburgove ulice je sedaj neoviran, pa tudi promet z lažimi vozili, seveda, v kolikor to še dopuščajo razna cestna dela, ki so v teku. Sedaj delavci pripravljajo cestišče za stranska pločnika, ki bosta letos urejena. Upati je, da se bomo še letos na poletje mogli sprehajati po novi moderni Šubičevi ulici. Enako napredujejo dela v Muzejski ulici in v Nunski ulici.

Naznanila

GLEDALIŠČE. Drama. Sreda, 20. maja ob 17.30: »Sela za ženo«. Red Sreda. — Četrtek, 21. maja ob 17.30: »Poročno darilo«. Premiera. Red Premierski. — Petek, 22. maja ob 15: »Ifigenija«. Izven. Dijaška predstava. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol. — Opera. Sreda, 20. maja ob 18.30: »Evgenij Onegin«. Red A. — Četrtek, 21. maja ob 17: »Boccaccio«. Red Četrtek. — Petek, 22. maja ob 18.30: »Carmen«. Prvič v sezoni. Red Premierski.

RADIO. Sreda, 20. maja. 7.30 Poročila v slovenski — 7.45 Glasba glasben. V odmoru (8.00): Napoved časa — 8.15 Poročila v italijanski — 12.35 Koncert klarinetnega tria — 12.40 Pesmi in napevi — 13 Poročila v italijanski — Napoved časa — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski — 13.20 Orkester Cetra vodi dirigent Barizza — 13.30 Glasba glasben. V odmoru (14.00): Poročila v slovenski — 14.05 Poročila v italijanski — 14.15 Klavirski koncert Mile Deronkove — 14.45 Poročila v slovenski — 17.15 Koncert orkestralnega društva »Glasbene Matice« vodi dirigent Škerjanec L. M. 19 »Govorimo italijansko«, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Koncert klarineta Stanka Preka — 20. Napoved časa — Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.30 Volanske pesmi — 20.40 Preposil iz gledališča Pergola v Firenzi: VIII. florentinski glasbeni maj: W. A. Mozart. — V odmoru: Predavanje v slovenski. Po končani operi: Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva c. 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič, Tržaška c. 48.

POIZVEDOVANJE. Dne 18. maja okrog pol 19 se je našel na Florjanski cesti večji ključ. Dobl se na upravi »Slovenca«. Našel ga je Rupar Jože, Apihova 17.

Z Gorenjskega

Zborovanje rokodelcev. V šmartnem pri Litiji je bilo zborovanje vseh rokodelcev tamkajšnje krajevne skupine. Vodja krajevne skupine je v svojem govoru navajal pravice in dolžnosti vsakega posameznega rokodelca ter razliko iz življenja rokodelcev prej in sedaj. Nad 150 let staro Stolfovo hišo v Radovljici so podrli, ker je že razpadala. Na nekem stopniku v stanovanjski hiši so našli letnico 1780.

Pri okrožni hranilnici v Radovljici so kopotalirali v upravni odbor kot zastopnika mesta Radovljice inž. Jerneja Zupanca.

V Litiji so ustanovili telovadno in športno skupnost. Te dni so priredili gozdni tek, ki se ga je udeležilo 120 tekmovalcev. Proge so znašale 3000, 2000 in 1000 metrov, za ženske pa 600 metrov.

S Spodnjega Štajerskega

Umrli so v Mariboru: 52letna žena brivca Kristina Praprotnik iz Središča ob Dravi; 51letni občinski uslužbenec Rudolf Škrobar in 73letni bivši zidar Alojzij Kovačič. V Studenčih pri Mariboru je v starosti 70 let umrl Jožef Rimele, upokojenec državnih železnic.

Nesreče. 20letni kamnoseški pomočnik Koban Franc iz Račjega se je v Mariboru s kolesom zaletel v tovorni avtomobil. Pri tem je tako nesrečno padel s kolesa, da si je zlomil desno nogo v kolenu in se hudo poškodoval na obeh rokah. — Gostilničarka Ljudmila Hribernik je v Mariboru padla po stopnicah in si zlomila levo roko. V Rošpolu pri Mariboru je neki kolesar povozil sedemletnega učenca Jožeta Brunčka in ga hudo poškodoval. — V Šp. Dupleku so se otroci igrali s flobertovko, ki se je sprožila in zadela 14letnega učenca Fr. Krapša iz Maribora na levo stran glave.

Iz Hrvaške

Spopolnjevanje ustaške organizacije. Poglavitnik je izdal naredbo, s katero je določil doglavitnika dr. Ljudevita Solca za »postrojnik« (razporednika) v glavnem ustaškem stanu. Dr. Ljudevit Solc ima z novim službenim mestom položaj ministra v državni vladi.

Ustanovitev Poglavitnikove telesne straže. V okviru ustaške milice so v Zagrebu ustanovili Poglavitnikovo telesno stražo, ki se imenuje »Sodruge. Straža skrbi v prvi vrsti za varnost in zaščito Poglavitnikove osebe, lahko pa po njegovem naročilu vrši tudi druge ustaško-vojaške dolžnosti.

Poglavitnikova telesna garda. V Zagrebu so izdali zakonsko odredbo o ustanovitvi Poglavitnikove telesne garde. Člani garde so vsi ustaši,

Cenik za zelenjavo in sadje št. 14

veljaven od 18. maja 1942-XX.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino določa na podlagi svoje naredbe št. 17 z dne 9. maja 1941-XIX naslednje cene v prodaji pri proizvajalcu ter pri trgovcu na debelo in drobno. Cene, ki so maksimalne, določajo v kategorični obliki mejo, za katero se morajo cene dejansko gibati pri kmetu oziroma pri trgovcih. Iz tega sledi, da je pač mogoče prodajati nižje, nikakor pa ne višje kakor po odrejeni ceni.

(Prve številke pomenijo cene na debelo, druge pa cene na drobno).

Beluš 13.40, 14.50; rdeči korenček letošnji 3.85, 4.45; karfiola 3.85, 4.45; čebula letošnja 3.85, 4.45; kope 3.45, 4.25; solata (endivija, zobčasta in navadna) 2.60, 3.80; solata glavna Trocadero francoska 4.10, 5.30; solata glavna italijanska 4.70, 5.70; radič rdeči 7.20, 8; grah uvožen 5.75, 6.95; špinata 4.50, 5.30; pomaranče posebne 6.80, 8; pomaranče la 6.40, 7.60; pomaranče IIa 5.25, 6.10; limone I. vrste (15 cm obsega) 2.85, 3.50 (komad 0.35); limone II. vrste (pod 15 cm) 2.37, 2.90 (komad 0.30); orehi Sorrento —, 30; orehi navadni —, 25; krompir domač (pri kmetu 1), —, 1.30 lir.

OPOMBE. 1. Prva vrsta: zelenjava in sadje mora biti zdravo, sposobno za prevoz. Izločajo se pridelki, ki so izobčeni, poškodovani, nagniti ali nezadostno sočni.

2. Pri označbi cen je pristaviti tudi vrsto blaga po kakovosti. Trgovci na debelo morajo izročiti kupcem račun z označbo blaga, vrste in enotne cene ter morajo tudi kupci na zahtevo izdati tak račun.

3. Cenik mora biti izvešen v prodajnih prostorih na dobro vidnem mestu in velja — izvzemši domači krompir — le za uvoženo blago. Razume se brez tare.

4. Za domačo zelenjavo in sadje v Ljubljani v trgovini na drobno pa veljajo najvišje cene tedenskega mestnega tržnega cenika.

5. Okrajna načelstva lahko določijo še nižje cene od zgoraj navedenih, vsako zvišanje pa mora biti predhodno odobreno od Visokega komisarjata.

6. Kršitelji tega cenika se kaznujejo po uredbi št. 8, Sl. l. št. 8 od 28. januarja 1942-XX in ostalih zakonitih predpih.

ki so bili prej s Poglavitnikom v inozemstvu, ne oziiraje se na to, v kaki ustaški ednici danes služijo. Telesna garda ne obstaja sicer kot dejanska vojaška ednica, temveč samo kot ustanova vseh tistih ustašev, ki so skupno s Poglavitnikom od zunaj rušili prejšnjo državo. Vse te člane bo Poglavitnik od časa do časa pozival zaradi skupnega nastopanja.

Z najnovejšo odredbo so v Zagrebu te dni ustanovili finančno stražo.

Spremembe v zagrebški nadškofiji. Zagrebški nadškof je izvršil večjo spremembo v vodstvu posameznih župnij v svoji nadškofiji. Tako je med drugim imenovan arhiđakon Franc Tovornik za upravitelja župnije Carevdar, Fr. Jazbinšek, dosedanji kaplan v Dugem selu, pa za upravitelja župnije Gjelekovec.

Iz Srbije

Ljudsko štetje v Belgradu. Srbska vlada je izdala uredbu o novem ljudskem štetju. Dan novega popisa prebivalstva sicer še ni določen, izvedli ga bodo pa v kratkem. Srbska vlada hoče namreč dobiti točne podatke o prebivalstvu, ki živi danes na srbskem ozemlju, kakor tudi podatke o vseh industrijskih, gospodarskih, trgovskih in ostalih podjetjih.

Srbske zdravstvene oblasti so skupno s prosvetnim ministrom izdale razpis na vse ljudske in srednje šole, po katerem morajo biti od sedaj vsi šolarji gladko ostriženi. Sploh bo smela nositi srbska šolska mladina tudi v bodoče samo kratke lase.

Belgrajsko »Novo Vreme« poroča, da so imeli dosedanji Nedelčević govori in pozivi srbskemu ljudstvu, naj se z vso resnostjo in marljivostjo ter temeljitostjo posveti obdelovanju zemlje, dobre uspehe. Po poročilih tega dnevnika kmetje povsod obdelujejo svoja polja in radi pomagajo z živilskimi, v katerih jih je težje dobiti.

Z dovoljenjem nemških vojaških oblasti izhaja v Berlinu srbski ilustrirani mesečnik, ki je namenjen samo srbskim vojnim ujetnikom. Mesečnik tiskajo v 30.000 izvodih.

»Prosvetni glasnik« zopet izhaja. — Srbsko prosvetno ministrstvo je pričelo zopet izdajati »Prosvetni glasnik«. Za januarsko in februarso dvojno številko je napisal uvodni članek tudi resorni minister Jonič. V njem poudarja misel, da je treba šolo zopet vrniti narodu in iz nje odstraniti vse tuje škodljive vplive. Zato jo bo treba tudi iz temelja preosnovati.

MIŠEK

57

detektiv

Ko se je tako učil novih načinov poslovanja obeh detektivov, je prav nalahko odprl vrata in je pokukal skozi španjo v sobo. Onadva sta čepela na tleh in sta imela noko igračo na kolenih.

»Lej,« je dejal prvi, »mislim, da je tale čarodejna mizica ena sama sleparija!«

»Ne, ne!« je odvrnil drugi, »le poglej — premika se premikal!«

Misek je ves vznemirljivo tiho zaprl vrata. Le poglej jih človek, kako ti izgubljata čas s takimi praznimi marnjami!

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

KRALJEV. GODEC

145.

»Tu, oče, tu v prsih me peče! Znoret, moram, ako ne najdem leka!« Tako tožeč je stiskala Almira krčevito svoje roke na razburjene prsi, kakor da bi hotela zadušiti notranjo boleš. Hipoma pa ji je oko zažarelo, dekle je vstalo in vzkliknilo kakor besno:

146.

»Oče, pomagajte mi! Rešite svojo Almira strašne muke, ki jo trpi v svoji bolesti! Zakaj majete z glavo? Ali nočete moje sreče?«

»Kako naj ti pomagam, Almira?« ji reče oče.

»Zala mora umreti! Potem bo Mirko zopet — moj!«

147.

Skrivnostna tišina je nastala v sobi po teh strašnih besedah. Kakor da bi višja moč zadušila glas, tako sta molčala oba. Tresoglava so prestrašili hčerini morilni naklepi. Groza ga je spreletela, da je odgovoril s tresočim glasom: »Tega ne, Almira! Nedorodno prelita kri ne more nikdar ustanoviti stalne sreče.«

SPORT

En mesec še...

Razpredelnica po 26. kolu

Za državno nogometno prvenstvo bodo igrali še štiri tedne. Preteklo nedeljo smo pričakovali, da se bo Roma odtrgala, to pa se ni zgodilo, pač pa si je spet znatno zboljšala razliko golov. Zdaj, ko vse govori za to, da si bo rimska enajeterica priborila prvenstvo, je čas, da se seznanimo tudi z imeni, ki so za uspeh zaslužni.

V nedeljo so nastopili naslednji: Mesetti, Brunella, Andreoli, Doneti, Mornesa, Jacobini, Borsetti, Cappellini, Amadei, Coscia, Pento. Adut tega moštva je vesekakor vodja napadalne vrste Amadei, ki je zabil doslej 15 golov in je med strelci vseh klubov na drugem mestu.

V rimskem stadionu se je zbralo v nedeljo 22.000 gledalcev, ki so bili pričr sijajne igre, ki se je končala s hudim porazom za Ligurio, 7:0! Še več zanimanja pa bo v Rimu za srečanje 24. maja, ko bo domači derby med Romo in Lazijem. Pričakujemo, da bo spet Roma zmaga. Njen zasedovalec Torino se bo kosal doma z Atalanto. Ta se bo gotovo branila, kolikor se bo mogla, vendar sme Torino spet računati z obema točkama — in če se bo zgodilo, kar pričakujemo, bodo Torinici spet za petami bodočemu in trenutnemu prvaku Romi.

V naslednjem objavljamo razpredelnico, s katere je po vrstnem redu razvidno vse, kar zanima ljubitelja nogometnih računov: število odigranih tekem, zmag, neodločenih izidov, porazov, golov, s katerimi se ponašajo in golov v eramotu — in kar je glavno, število točk na koncu.

Roma	26	13	9	4	44	20	35
Torino	26	14	7	5	47	33	35
Venezia	26	13	7	6	33	20	33
Genova	26	10	10	6	43	31	30
Lazio	26	11	8	7	45	33	30
Bologna	26	12	4	10	46	30	28
Juventus	26	11	6	9	42	34	28
Milano	26	10	6	10	49	43	26
Triestina	26	7	12	7	25	27	26
Fiorentina	26	9	5	12	46	44	23
Ambrosiana	26	7	9	10	27	37	23
Atalanta	26	8	6	12	30	34	22
Liguria	26	8	6	12	36	53	22
Livorno	26	8	6	12	31	50	22
Napoli	26	5	7	14	25	46	17
Modena	26	5	6	15	19	53	16

Vse je razvidno s te razpredelnice, le dvojce manjka: Koliko je bilo na vseh tekmah gledalcev in koliko so klubi zaslužili. Te vsote pa gredo vsekakor že v milijone.

Sport v kratkem

Italijanski atleti so imeli v nedeljo več prireditve, s katerih omenjamo naslednje izide: tek na 200 m Monti 21,3, tek na 400 m z zaprekami Facchini 57,9, tek na 800 m Lanzi 1:52,8, ekok s palico Romeno 3,80, ekok v daljini Declava 6,72 m, met kopja Oceana 54,70 m.

BSK—SK 1913 1:1. Oba vodilna belgrajska

nogometna kluba sta končala tekmo za pokal mestne občine z neodločenim izidom 1:1. Prireditvi je prisostvovalo 15.000 gledalcev.

Razprava o rokometu — doktorska disertacija na univerzi v Hamburgu. Institutom za športno medicino na raznih univerzah gre zaeluga, da je telesna vzgoja dandanes tudi z znanstvenega vidika obdelana. Kot zanimivost omenjamo, da obdeluje nek študent na medicinski fakulteti v Hamburgu temo o nastanku in razvoju rokometu, prastare nemške igre. Sploh je opaziti v Nemčiji prizadevanje, da bi dvignili zanimanje za rokomet, ki je dejansko igra lahkoatletov. Da imajo v tem že precej uspeha, priča dejstvo, da je bilo na zadnji mednarodni rokometni tekmi v Hannoveru 20.000 gledalcev.

V švicarskem državnem nogometnem prvenstvu sta se srečala preteklo nedeljo Lugano in Luzern. Izid je bil 3:0 za Lugano.

Dunajske plavalke bodo nastopile 18. in 19. julija v Budimpešti proti ženskem predstavništvu madžarske prestolnice. Lansko leto so zmagale Dunajčanke v razmerju 39:34.

Na pragu plavalne sezone smo šele, čitamo pa že o izvršnih uspehih. V Leipzigu je manjkalo le za las, da ni Gisela Grass postavila novega svetovnega rekorda v prsnem plavanju na 100 m. Dosegla je čas 1:21,1, svetlovni rekord na tej progi pa znaša 1:20,2.

Temeljita preiskava

»Pred dvema tednoma sem vam vendar predpisal redno vsakdanje uživanje določene količine žganja s medom. Ste se držali mojih navodil?«

»Seveda, gospod zdravnik. Kar se medu tiče, sem sicer malo v zaostanku, toda žganje je še vedno moja redna pijača.«

Malioglas

V malih oglaših velja pri iskanju službe vsaka beseda L. 0,30, pri ženitovanjskih oglaših je beseda po L. 1, pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L. 0,60. Davek se računa posebej. — Male oglasje je treba plačati takoj pri naročilu.

Kupimo

Stare gramofonske plošče kupuje in plača najvišje dnevne cene samo »Eve-rest« Prešernova ul. 44.

Pozor!

Zopet kupujem vse vrste vreče in odpadke (krojaške, volnene, šiviljske) in stare cunje po najvišji cen. — Alojz Grebenc, Sv. Petra cesta št. 33. Telefon 34-26.

Stanovanja

Iščete: Stanovanje

4 do 5 sob iščem za takoj ali s 1. junijem. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Mirnna stranka« št. 3078.

Obrt

Zajetje kože

nam dajte takoj v strojenje, da vam jih molli ne poškodujejo. L. ROT, krznarstvo v Ljubljani, Mestni trg 5.

Krznene plašče

in drugo kožuhovino sprejemamo v shrambo. Tudi za potrebna popravila imamo sedaj največ časa. L. ROT, krznarstvo, Ljubljana, Mestni trg 5.

Inserati

v »Slovenca« imajo največji uspeh.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 19.30

Film napetih špijonažnih in kriminalnih pustolovščin

Borba v senci

Antonio Centa. Paola Barbara

KINO SLOGA - TEL. 27-30

Kaj se vse stori zaradi vroče ljubezni boste videli v filmu

VITEZ BREZ IMENA

V glavnih vlogah: Amedeo Nazzari, Mariella Lotti itd.

KINO UNION - TEL. 22-21

Čo velikem uspehu filma »Luč v temi« z ALIDO VALLI, prinašamo njen najnovejši in še lepši film

Nevidne spone

Alida Valli, Carlo Ninchi, Andrea Checchi, Carlo Campanini

KINO MATICA - TEL. 22-41

Knjige

Vse vrste

antikvaričnih knjig od najstarejših do najnovejših, kupuje knjigarna Janes Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Čitajte »Slovenca«

Filatelija

Filatelisti pozor!

Nakup in prodaja znamk vseh vrst »JOL« albumov in filatelističnih potrebščin je najugodnejša v knjigarni Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6, telefon 44-24.

Umrla nam je draga mati, sestra, tašča in teta, gospa

Marija Vodopivec roj. Velušček

učiteljica

v torek, dne 19. maja 1942, po težki bolezni, previdena s tolažili svete vere. Pogreb bo v četrtek, dne 21. maja 1942, ob 4 popoldne z žal, iz kapelice sv. Marije na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, Knjaževac, Lož, dne 19. maja 1942.

vel. Silvan, sin; Vilma in Tatjana por. Tancić, hčere; ing. Joso Tancić, zet; Kiki, vnukinja; Kristina in Vladimir Velušček, sestra in brat, ter ostalo sorodstvo.

Ada Negri:

LOVEC

Kakšne barve so bile njene oči? Res se ne spominjam, čeprav si prizadevam.

Morda modre. Ali sive. Gotovo pa majhne in sanjave. Nikdar niso dolgo počivale na eni osebi ali na eni stvari, tako da si človek težko predstavlja, kako bi mogla ta ženska na lovu zadeti svoj cilj.

Drugače se o teh očeh ne spominjam; pač pa imam še po tolikih letih živo sliko njene postave. Zdi se mi visoka, bolj kakor je bila v resnici; bila je širokih pleč in polnih prsi, močnih bokov in nog. Nosila je moško krojeno obleko iz zelenega ali temnorjavega baržuna; na glavi pa je imela širokokrajni klobuk. Vedno je bila v škornjih. Navadno je nosila puško na rami, tudi če se je samo sprehajala po polju in ni šla na lov.

In v tej opremi je bil njen obraz obraz resnične ženske: rdeč, srčkano poln, pravičnih, toda ne izrazitih potez. Imela je majhne, nežne bele zobe, ki so se ji ob nasmehu zabliskali kakor sinje nebo; a ta vedni nasmeh je skrivl nekak zob in del njene duše: bil je to nasmeh ženske, ki je morala skrivati in braniti svojo tajno.

Mogoče ji je bilo ime, ali pa si ga je sama dala, Eddi. Eddi brez drugega. Sicer bi bilo mogoče, da sem pozabila njeno pravo ime po tolikem času, kakor sem pozabila barvo njenih oči. Pa nič ne de. Eddi ji prav dobro pristaja.

Nihče ni mogel povedati, od kod točno prihaja. Iz Amerike, to je vse. Iz San Franciska, je trdil nekdo, ki je hotel vedeti več ko vsi drugi. Zelo bogata, so pravili. Toda, ali je bila v resnici? Zares milijonarka, zares prava Američanka? V tem kraju se je zadovoljila s štirimi sobami in z revnim po-

hištvom; na tla je položila nekaj blazin, na vsako steno pa je obesila najrazličnejše orožje. Stara sosedja ji je pospravljala stanovanje in ji kuhala kosilo; zvečer je imela čaj s slaščicami, ki si jih je sama naredila, ali pa je večerjala v Besati, v gostilni »Pri škorpioncu«, ali pa je jedla v Motti Visconti pri Karlinu Gidu, ki je imel ogromen trebuh in najbolj peneče še vino v vsem okraju.

Stanovala je sredi poti med Besato in Motto. Tu si jo lahko zmerom srečaval, ko se je sprehajala po polju. Vsi vrabci v okolici so jo poznali. In otroci tudi; spremljali so jo že od daleč in jo obsuli s poljskimi cvetlicami, z zdravilnimi travami ali s sadjem. Žepi njenega velikega suknjiča pa so bili neizbrano polni čokolade in pečiva za spremljevalce. Prihajala je v delavnice, v trgovine in v stanovanjske hiše; z osebami se je pogovarjala o semenu, o žetvi, o živini in o prodaji; z ženskami pa o družinskih razmerah, o otrokih, o vsakdanjih poslih. Njena italijansko je imela poseben naglas, še več, naučila se je bila vseh domačih izrazov in dialektov sosednjih krajev. Bila je radodarna: zmerom je bila pripravljena vzeti iz svoje torbice liro, desetak, pa tudi petdesetak po potrebi. Na te preproste ljudi: na čolnarje, drvarje, kmete, trafikante, tovarniške delavke... ni originalnost njene obleke in način njene življenja naredil nikakega globljega vtisa. In tudi nihče se ji ni čudil. Seveda, reveži niso radovedni. Besata in Motta pa sta bili revni vasi. Niti redkoštevilni gospodarji delavnic niso mogli trditi, da so bogati; živeli so sorazmerno težko življenje. Ta ženska z moškimi lastnostmi, 35 do 40 letna, originalna, toda preprosta, skrivnostna, a dobrodelna, ki je imela izraz fanta, je hotela biti v resnici dobra. Hotela je biti, ne da bi to javno kazala, mati revežem.

Kadar si jo srečal, si videl peico, ki je tekla za njo; to je bila čudovita živalca s skoraj člove-

škimi očmi — imenovala jo je »Mise«. Gozdovi med Motto in Ticino so jo videli hoditi vsak dan, ob vsakem vremenu, pozimi ali spomladi. Redkoštevilni so bili divji zajci in ptiči, ki jih je ustrelila v mesecih, ko je bil lov dovoljen. Zametna obleka, loveka torba, puška in peica, vse to je opravičevalo njeno prisotnost v teh divjih in goratih krajih, to večno potepanje in osamelost, v kateri je živela na zemlji, tako daleč od njene domovine.

Nekatere popoldneve je prihajala v Motto, ko sem bila že končala šolo in ko so se že vsi moji navihanci razpršili po njivah, travnikih in po gričih. Zame in za mojo prijateljico Chiarasuro je bil res praznik, ko sva jo sprejeli v pekarni Miraglia, kjer sem stanovala.

Gospodarjeva hči Chiarasura je bila za pultom v trgovini. Njeno pravo ime je bilo Chiara; njeno drugo ime pa sem ji dala jaz zaradi njenega spremljivega značaja in zaradi njenih oči, ki so bile navadno vodene barve in tako čiste, da nisi mogel ločiti zenice od roženice. Bila je dosti muhasta. Toda bila je lepa za pultom, z rjavimi, dišečimi lasmi, vse okoli nje pa same štruce kruha, spredaj pa svetle tehtnice. Rekla sem ji — bila sem še vsa sredi študija — da mi vzbujala misel na Minervo zaradi njenih zelenkastih oči in tehtnice; le hlebi ne vem, kako bi tej silki pristajali.

V ozadju trgovine so vodila vrata v temno sobo; v kotu je bila starodavna etikalnica za testo, slaba miza in nekaj stolov na sredini in pa peč, ki je bila tudi poleti zakurjena. V tem mraku so poleti brneli muhe, ker je bil blizu na koncu dvorišča hlev, kamor je gledalo dvoje razbitih in zaprašenih oken. Na gnojšču so se igrale gosi.

Zbirali smo se v tistem skladišču, iz katerega je bilo mogoče z enim samim korakom skočiti v trgovino, če je kdo prišel. Večkrat sta bili z nami

učiteljica Irena in učiteljica Ana. Razen Eddi, za katero ni nihče vedel, koliko je stara, ni imela nobena izmed nas še 16 let. Jaz sem bila tedaj osemnajstletna, rečna učiteljica, s šestdesetimi lirami na mesec, a sem se držala zelo samozavestno, ko sem spraševala, ali je svet napredal.

Na žerjavici smo si pražile slanike in to na koncu klešč. S slastjo, med smehom in vrisčem, smo potem jedle in se zalagale s prestami, zalivale pa z moštom; pa tudi kostanj in krompir smo si pekle na žerjavici. Chiarasura mati, dobra gospa Beppa, debelolična, dobrodušna ženska z bolnim srcem, je pa pripravljala po svojem kuhinjskem receptu zeljato jed, za katero je bilo treba imeti trpežne žolodce, da so lahko prebavili. Toda slaniki so bili priljubljeni; njih slani okus, združen z okusnim vinom in z vonjem kruha, je ustvarjal v meni prijetno razpoloženje, ki je šlo v glavo in je pospeševalo v telesu valovanje krvi.

Eddi ni bila zadovoljna, če je bila zaprta med štirimi stenami. Takrat je zmerom trpela. Včasih je v najhujšem mrazu pozimi predlagala, da bi šle pobirat suho steljo na Canalin. (Dalje).

Mojstrski načrt

(Detektivska črtica.)

(Konec.)

Silk je še kakor skozi meglo videl, kako prihajajo stražniki in gasilci, kako jih dvigajo s tal in medlo je slišal, kako komandant še vedno preklinja. Napol omamljen od silnega udara vodnega curka, je Silk vendar razumel, da je to pot njegova genialnost zašla malo predaleč. Čudovita popolnost njihove maske jim je postala usodna.